

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องผลของการใช้เกม ประกอบการสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1. การฟังและการพูด
 - 1.1 ความสำคัญและความหมายของการฟัง
 - 1.2 ความสำคัญและความหมายของการพูด
 - 1.3 องค์ประกอบของการพูด
 - 1.4 การสอนการฟังและพูด
 - 1.5 การทดสอบและการให้คะแนนความสามารถในการฟังและพูด
2. เกมประกอบการสอน
 - 2.1 ความหมายของเกมประกอบการสอน
 - 2.2 ประโยชน์และความสำคัญของเกมประกอบการสอน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการใช้เกมประกอบการสอน
 - 2.4 ประเภทของเกมประกอบการสอน
 - 2.5 หลักในการเลือกเกมมาใช้ประกอบการสอน
 - 2.6 ขั้นตอนในการใช้เกมประกอบการสอน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
4. กรอบความคิดในการวิจัย
5. สมมุติฐานในการวิจัย

การฟังและการพูด

1. ความสำคัญและความหมายของการฟัง

1.1 ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ และความเข้าใจ ฟังเพื่อให้เกิดปัญญา การฟังจึงมีความสำคัญมาก และมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ดังนี้

สุมิตรา อังควัฒนกุล (2540 : 159) มีความเห็นว่า การฟังเป็นทักษะที่สำคัญมาก และเป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอนเพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถพูดได้ตอบอ่านหรือเขียนได้ กล่าวได้ว่าทักษะการฟังเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆต่อไป

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2542 : 69) กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า การฟังเป็นทักษะแรกที่มนุษย์ใช้ตั้งแต่เริ่มรับรู้ สิ่งแวดล้อมต่างๆและได้ใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในรูปแบบอื่นๆ ให้เกิดมาภายหลัง นอกจากนี้การฟังยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการสื่อสารด้วยการพูดครบวงจร เพราะถ้ามีการพูดแล้วไม่มีการฟัง การสื่อสารด้านการพูดก็จะไม่เกิดขึ้น

สมยศ เม่นแย้ม (ม.ป.ป.: 63) กล่าวว่า การฟังมีความสำคัญต่อการพูดเพราะการพูดจะไม่ดีขึ้นเลยถ้าไม่มีการพัฒนาทักษะการฟังได้ เนื่องจากการฟังเป็นทักษะแรกตามธรรมชาติของการเรียนภาษามนุษย์ เราสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยการฟังตลอดชีวิต นับตั้งแต่ฟังเสียงบุคคลในครอบครัว เรียนแบบ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในสังคม และการฟังยังเป็นส่วนสำคัญของการคิด และการพูด เพราะ การฟังทำให้ผู้ฟังมีความรู้กว้างขวาง เกิดสติปัญญา ที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า การฟังมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มากเพราะการฟังเป็นทักษะแรกที่มนุษย์ต้องใช้เป็นเครื่องมือในการรับรู้ข้อมูลเพื่อสู่การคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจ นอกจากนี้การฟังยังเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสื่อสารครบวงจร

1.2 ความหมายของการฟัง

การฟังเป็นทักษะในการรับสารที่สำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้มีผู้ให้ความหมายของการฟังไว้ดังนี้

ยากัง (Yagang.1993 : 108) อธิบายว่า การฟังหมายถึงความสามารถที่จะบอกและเข้าใจได้ว่าผู้พูด พูดอะไรออกมา

เล็มเล็ช (Lemlech.1994:262) อธิบายว่า การฟังหมายถึงการที่ผู้ฟังสามารถรับรู้สิ่งที่พูด และคิดวิเคราะห์ สิ่งที่ได้ฟัง ถือเป็นกาตีความ (Auding) ของการฟังในระดับสูง ส่วนการ

ฟังในระดับรองลงมาเป็น การฟัง (Listening) ที่ผู้ฟังสามารถบอกและจำแนกเสียงที่ได้ยิน และการฟังในระดับต่ำสุดเป็นการได้ยิน (Hearing) จากการที่ผู้ฟังสามารถรับเสียงต่างๆ ได้

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 83) กล่าวว่า การฟัง หมายถึง การแปลความหมายของเสียงที่ได้ยินโดยใช้สมาธิหรือความตั้งใจอย่างจริงจังจนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ได้ยินนั้น เพราะการฟังเป็นทักษะการรับเข้าตามหลักของภาษาศิลป์

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2542 : 69) ให้ความหมายของการฟัง ไว้ว่า การฟังเป็นวิธีรับสารที่ส่งมาด้วยเสียงเป็นการได้ยินเสียงโดยตั้งใจที่จะได้ยินและใช้สมรรถภาพทางสมองเพื่อจับประเด็นวิเคราะห์ตีความ ประเมินค่าของสาร โดยเชื่อมโยงสารที่ได้ฟังกับประสบการณ์เดิม และมีปฏิกิริยาตอบสนองของสารจากเสียงที่ได้ฟัง การฟังจึงเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเข้าใจ

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2543 : 77) กล่าวว่า การฟังเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้และความเข้าใจ จึงต้องฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้ เช่นเดียวกันกับทักษะอื่นคือ การพูด การอ่าน และการเขียน

สรุปได้ว่า การฟังหมายถึงการรับสารหรือเสียงที่ได้ยินด้วยหูแล้วแปลความหมายจากเสียงที่ได้ยินจนเกิดความเข้าใจสามารถตอบสนองความต้องการของผู้พูดได้อย่างตรงตามจุดประสงค์ การฟังมีหลายระดับและจะมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ฟังมีสมาธิในการฟัง และรู้จักคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากการฟัง

2. ความสำคัญและความหมายของการพูด

2.1 ความสำคัญของการพูด

ตามธรรมชาติของมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะจึงต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเสมอ ต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารเป็นหลักเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน และวิธีการสื่อสารที่ดีที่สุดคือ การพูด เพราะการพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันในการประกอบอาชีพ ตลอดจนจนถึงการประกอบกิจกรรมต่างๆ ผู้พูดถ่ายทอดความคิดให้แก่ผู้ฟัง เมื่อผู้ฟังได้รับประโยชน์จากสารที่ฟังก็จะตอบสนองแก่ผู้พูดดังที่วรรณิ โสมประยูร (2539 : 100) กล่าวว่า คำพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารความคิดที่รวดเร็วแพร่หลายได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากจะพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้วยังมีความสำคัญต่อตัวผู้พูด และสังคมส่วนรวมอีกด้วย ซึ่งความเห็นนี้สอดคล้องกับ พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2539 : 1) ที่เห็นว่าการพูดเป็นการสื่อสารที่มีความสะดวกและใช้กันมากที่สุดคือ สามารถเปล่งเสียงออกมาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแสดงสีหน้า ท่าทางประกอบเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ง่ายกว่า

โดยเฉพาะเมื่อผู้พูดอยู่ต่อหน้าผู้ฟัง และสุจริต เพียรชอบ และส่ายใจ อินทรมพรรย์ (2538 : 123) กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า การพูดเป็นทักษะที่สำคัญมากทักษะหนึ่ง ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้เป็นอันมากทั้งในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน ผู้ที่มีทักษะการพูดที่ดีนั้น จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีเป็นที่นิยมยกย่องของบุคคลอื่น จะประกอบกิจการงานใดก็จะประสบผลสำเร็จ และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันและกัน จะเห็นได้ว่าการพูดมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟังเลยในด้านการสื่อสารในชีวิตประจำวันของมนุษย์

2.2 ความหมายของการพูด

การพูดมีความจำเป็นต่อการติดต่อสื่อสารของมนุษย์มาก เพราะสามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว และง่ายต่อการทำความเข้าใจดังนั้นก็จึงมีผู้ให้ความหมายของการพูดไว้หลายท่านดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 602) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง การเปล่งเสียงออกเป็นถ้อยคำ

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 602) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การสื่อความหมายอย่างหนึ่งโดยใช้น้ำเสียงภาษา กริยา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความในใจไปให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจความต้องการหรือความรู้สึกนึกคิดของตน เพราะการพูดเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาศิลป์

สมิตรา อังวัฒน์กุล (2540 : 157) กล่าวว่า การพูดหมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจ จุดมุ่งหมายของผู้พูด

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542 : 20) กล่าวว่า ทักษะการพูด หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความรู้ของตนออกมาให้ผู้อื่นทราบ

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2542 : 87) กล่าวว่า การพูด เป็นวิธีการส่งสารไปยังผู้รับสารหรือผู้ฟังด้วยการใช้เสียง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2543 : 123) ได้ให้ความหมายว่า การพูดคือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดเพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยาท่าทาง จนเป็นที่เข้าใจได้

สรุปได้ว่า การพูดเป็นพฤติกรรมการสื่อความหมายด้วยเสียงของผู้พูด เพื่อต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของตนเองให้ผู้ฟังเข้าใจและสามารถ

ตอบสนองความต้องการของผู้พูดได้ การพูดอาจจะใช้กิริยาท่าทางประกอบการพูดได้เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ฟังยิ่งขึ้น

3. องค์ประกอบของการพูด

การพูดเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง ซึ่งมีกระบวนการประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ โดยมีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดไว้ดังนี้ คือ

กมล การกุศล (2521, อ้างถึงใน วรรณิ โสภประยูร 2539 : 99) ได้แสดงถึงองค์ประกอบของการพูดไว้ดังนี้

1. สื่อ (ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร) ซึ่งแสดงออกด้วยวาจา ท่าทาง ให้ผู้ฟังได้ทราบความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนเอง
2. การสื่อ(สื่อที่พูดหรือสาร) คือ เนื้อหาที่พูดตามความคิดเห็นของสื่อหรือผู้ส่งสาร
3. ผู้รับสื่อ การสื่อความหมายโดยการพูดนั้น สื่อกัน ผู้รับสื่อเผชิญหน้ากันอยู่จะเป็นวิธีที่ดีที่สุดเพราะผู้พูดอาจแสดงอาการท่าทาง ประกอบให้เข้าใจยิ่งขึ้น และผู้ฟังสามารถซักถามได้
4. เครื่องมือสื่อความหมาย คือ คำพูด หรือภาษาอันเป็นเครื่องโยงความคิด
5. ผลที่เกิดขึ้นตามความมุ่งหมายนั้น ๆ ได้แก่ เพื่อให้ความรู้ เพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

จูไรร์ตัน ลักษณะศิริ (2543 : 123) กล่าวว่า การพูดมีองค์ประกอบของการพูดที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้พูดเป็นผู้ที่ต้องแสดงความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดไปสู่ผู้ฟังได้ดีที่สุดผู้พูดต้องรู้จักใช้ภาษา น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางอย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบเพื่อให้การพูดบรรลุจุดมุ่งหมาย
2. สารเนื้อหาเรื่องที่พูด เนื้อเรื่องต้องมีความถูกต้องชัดเจน มีประโยชน์ เป็นไปในทางสร้างสรรค์ ผู้พูดควรเลือกเรื่องที่ตนถนัดและมีความรู้จริง
3. ผู้ฟังเป็นผู้รับสารที่ผู้พูดถ่ายทอดมาให้ ผู้ฟังต้องสามารถฟังถ้อยคำต่าง ๆ ได้ เข้าใจมีสมาธิและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้พูดซึ่งอาจแตกต่างกัน ความคิดของตน ผู้ฟังอาจแสดงปฏิกิริยาให้ผู้พูดทราบด้วยการพยักหน้า ประทับมือ ยิ้ม หัวเราะ ก้มหน้า ผู้พูดก็จะทราบว่าได้ผลของการพูดตรงกับความมุ่งหมายหรือไม่

ฮอลเลอร์ (Oller, 1979 : 320 – 326) อธิบายว่า องค์ประกอบของการพูดมี 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 สำเนียง (Accent)

ด้านที่ 2 ไวยากรณ์ (Grammar)

ด้านที่ 3 คำศัพท์ (Vocabulary)

ด้านที่ 4 ความคล่องแคล่ว (Fluency)

ด้านที่ 5 ความสามารถในการเข้าใจคำพูดของผู้อื่น (Comprehension)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพูดจะประกอบไปด้วย สาร ผู้ส่งสาร และผู้รับสารเป็นสำคัญ และองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือความสามารถในการส่งสารของผู้พูด เช่น สำเนียง การใช้คำศัพท์ ความคล่องแคล่ว หรือมีการแสดงสีหน้าท่าทางประกอบการพูด ผู้ฟังเข้าใจเจตนา และความต้องการของผู้พูด

4. การสอนฟังและพูด

4.1 การสอนฟัง

การสอนฟัง คือ การจัดสถานการณ์เพื่อฝึกการฟังที่ตรงกับวัตถุประสงค์ การศึกษาให้กับผู้เรียน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักฟังอย่างมีจุดหมาย มีทักษะการฟังที่ดีและรู้จักฟังเพื่อก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์และเพิ่มพูนความรู้ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างนิสัยการฟังที่ดีให้แก่เด็ก ลักษณะของการฟังมีหลายชนิด แต่ละชนิดขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ สถานการณ์สิ่งแวดล้อม และส่วนประกอบอื่น ๆ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะขั้นตอนการสอนฟังไว้ดังนี้คือ

ทิพพิติ อ่องแสงคุณ (2539 : 31) กล่าวว่า ลำดับขั้นในการสอนทักษะการฟังมีลำดับขั้นเหมือนการสอนทุกทักษะ คือ

1. ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนทำอะไรโดยมีจุดประสงค์ปลายทาง(Terminal objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling objective) ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 1.1 จุดประสงค์ปลายทางเป็นข้อกำหนดที่ผู้เรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

- 1.2 จุดประสงค์นำทางเป็นทักษะย่อยที่ผู้เรียนต้องฝึกก่อนจะบรรลุจุดประสงค์

2. การดำเนินการสอน ผู้สอนดำเนินการสอนโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางมีเทคนิคและวิธีการสอนที่ชวนให้ผู้เรียนสนุกสนานและสนใจเรียน

3. การฝึกฟังและพูด ผู้สอนดำเนินการฝึกโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ปลายทาง

4. การถ่ายโอน เป็นกิจกรรมหลังการฝึกการฟังและพูดตามบทเรียน โดยผู้เรียนสามารถนำบทเรียนนั้นมาฝึกเพลงหรือเปลี่ยนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทัศนีย์ ศุภเมธิ (2542 : 18-20) ได้เสนอแนะลำดับขั้นในการสอนฟังไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

ในการเตรียมความพร้อม การสอนฟังนี้เป็นประโยชน์ของการฟังโดยผู้เรียนฟังแล้วสามารถแยกเสียงต่าง ๆ โดยเน้นการฟังคำพูด เสียงดนตรี ฟังเสียงธรรมชาติ พยางค์ คำ ประโยคสามารถจับใจความได้

2. ขั้นฝึกการปฏิบัติตนในการฟังและมารยาทในการฟัง

ในขั้นนี้จำเป็นต้องฝึกควบคู่ไปกับทักษะต่าง ๆ และฝึกซ้อมปฏิบัติไปที่ละเล็กละน้อยและให้ฝึกปฏิบัติจริงทุกครั้งที่มีการสอน

3. ขั้นฝึกทักษะในการฟัง

เมื่อนักเรียนฝึกทักษะพื้นฐานในการฟังไปแล้ว จึงฝึกทักษะในการฟังที่จะนำไปใช้ในการสื่อความหมาย และใช้ประโยชน์ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เช่น ฟังแล้วนำไปปฏิบัติได้ จับใจความได้ ฟังและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้

4. ขั้นพัฒนาสมรรถภาพในการฟัง

ในขั้นนี้เป็นการฟังแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้นำความรู้จากสิ่งที่ฟังไปประยุกต์ใช้ได้แสดงความคิดเห็นได้ ตอบคำถามจากเรื่องราวที่ฟังได้

ไบรน์ (Byrne 1988 : 15) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้ฟังตัวอย่างภาษาพูดแบบต่าง ๆ โดยกระตุ้นให้ฟังสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและสามารถจะเข้าใจได้ อีกทั้งให้ความเพลิดเพลินด้วย

2 ฝึกให้ผู้เรียนฟังและเก็บข้อมูลเฉพาะ เช่น ใจความหลักหรือความคิดหรือสามารถตอบสนองต่อคำสั่งต่าง ๆ ได้

3. กระตุ้นให้ผู้ฟังทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การอภิปราย การอ่าน หรือการเขียนจากเรื่องที่ฟัง

4. ให้โอกาสผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ๆ ในขณะที่ฟังด้วย เช่น การทำกิจกรรมกลุ่มหรือทั้งชั้น

แอนเดอร์สัน และ ลินช์ (Anderson and Lynch 1988 : 47 – 60)

กล่าวถึงทักษะการฟังว่า ต้องอาศัยการฝึกฝนจากการสอนที่มีการวางแผนขั้นตอนไว้อย่างดี โดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ประเภทตัวป้อน (The type of input) ซึ่งได้แก่ลักษณะภาษาที่ผู้ฟังได้รับ ฟังความยากง่ายของตัวป้อนภาษาจึงขึ้นอยู่กับการจัดลำดับข้อมูล

2. การสนับสนุนจากบริบทในการฟัง (The support provided by the listening context) ถ้าผู้ฟังมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฟังอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ฟังสามารถตีความสิ่งที่ฟังได้ชัดเจน และเข้าใจ และการทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนได้ร่วมมือกันทำงานและเป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการเรียน ทำให้การฝึกทักษะการฟังได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ประเภทของกิจกรรม (The kind of task involved) กิจกรรมที่ต่างกัน ทำให้ผู้ฟังได้รับฟังสิ่งที่ซับซ้อนต่างกัน ตัวอย่างเช่น การสรุปเนื้อหาสิ่งที่ฟังอาจจะเป็นกิจกรรมที่ยากกว่าการ การให้เติมเนื้อความให้สมบูรณ์ ทั้งที่เป็นเนื้อความเดียวกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมจึงต้องจัดให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

พอลสตัน และคนอื่น ๆ (Paulston and others, 1976 : 131-132 อ้างถึงใน ตุมิตรา อังควัฒนกุล 2540 : 15—160) ขั้นตอนในการฝึกทักษะการฟังสรุปได้ดังนี้ คือ ครูควรกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้รู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจะต้องแจ้งให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายเฉพาะหรืองานที่จะต้องทำหลังจากฟังแล้ว เช่น ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าเมื่อฟังจบแล้วจะต้องตอบคำถามหรือทำแผนภูมิเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังข้อความ หรือเรื่องราวที่เตรียมไว้ ข้อความที่ฟังควรเป็นข้อความที่ใช้อัตราความเร็วปกติและการจะเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ฟังซ้ำจะซ้ำกี่ครั้งนั้น ขึ้นอยู่กับความยาวและความยากง่ายของเรื่องที่ฟัง ลักษณะของงานและความสามารถของผู้เรียน และขั้นสุดท้ายคือ มอบหมายงานให้ผู้เรียนทำแล้วผู้สอนให้คำติชมในงานของผู้เรียน

วรณี โสมประยูร (2539 : 95) ได้เสนอกิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการฟัง โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายในการฝึกดังนี้

1. ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง มีกิจกรรมดังนี้

1.1 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครูโดยครูแสดงท่าทางประกอบ

1.2 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู โดยครูแสดงท่าทางที่ตรงกันข้ามกับ

คำสั่งให้นักเรียนดู

1.3 เล่นเก้าอี้ดนตรี

1.4 เล่นทายเสียงเพื่อน

1.5 เล่นปริศนาคำทาย

1.6 ให้นักเรียนแสดงบทบาทตามเรื่องที่เล่าให้ฟัง

2. ฟีกมารยาทในการฟัง มีกิจกรรมดังนี้

2.1 สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนฝึกมารยาทในห้องเรียนหรือห้องประชุม

2.1.1 ให้นักเรียนเขียนข้อควรปฏิบัติของผู้ฟังที่ดี

2.1.2 ประกวดผู้มีมารยาทการฟังที่ดีในห้องเรียน

3. ฝึกจับใจความสำคัญ มีกิจกรรมดังนี้

3.1 บอกใจความสำคัญจากคำอธิบายของครู

3.2 เล่าใจความจากเรื่องที่ครูหรือเพื่อนอ่านให้ฟัง

3.3 เล่าลำดับเรื่องราวจากการฟังบทละครวิทยุ

3.4 จับใจความจากเรื่องที่ครูหรือเพื่อนเล่าให้ฟัง

3.5 บรรยายเรื่องราวจากเรื่องที่ดูในโทรทัศน์หรือภาพยนตร์

3.6 บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังจากเทปที่ครูเปิดให้ฟัง

3.7 บรรยายความหมายของเพลงที่ครูกำหนดให้

3.8 อธิบายคำสั่งของครูให้เพื่อนฟัง

3.9 แบ่งกลุ่มผลัดกันเล่าแล้วถาม - ตอบ

3.10 ฟังเรื่องต่าง ๆ แล้วฝึกตั้งชื่อเรื่อง

3.11 ฟังพระเทศน์แล้วให้บอกข้อคิดที่ได้จากการฟัง

3.12 เล่นเกมเล่าต่อ ๆ กัน

3.13 เก็บใจความสำคัญของการฟังข่าว

3.14 ฟังวิทยากรแล้วสรุปเป็นรายงาน

3.15 ฟังการโฆษณาหรือการหาเสียงแล้วสรุปเป็นรายงาน

3.16 ฟังการเล่าประสบการณ์หรือเหตุการณ์จากเพื่อน ๆ

3.17 ฟังเรื่องแล้วแสดงบทบาทสมมติ

4. ฝึกให้มีวิจารณ์ญาณในการฟัง มีกิจกรรม ดังนี้

4.1 นำบทความจากหนังสือพิมพ์มาอ่านให้นักเรียนช่วยกันแยกข้อเท็จจริง

และความเห็นออกจากกัน

4.2 นำคำแถลงการณ์ หรือ ประกาศของรัฐบาลจากวิทยุ โทรทัศน์ หรือ

หนังสือพิมพ์มาเปรียบเทียบข้อแตกต่าง

4.3 ฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนแต่ละคนแล้วเปรียบเทียบหาข้อ

แตกต่าง

4.4 นำข้อความจากหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับมาเปรียบเทียบหา

ข้อเท็จจริงในหัวข้อเดียวกัน

4.5 อ่านเรื่องยาวเรื่องสั้น นวนิยายหรือวรรณคดี ครั้งละหนึ่งเรื่องให้นักเรียนฟังแล้วให้วิจารณ์ลักษณะของเรื่อง ชื่อเรื่อง ลักษณะนิสัยของตัวละคร ข้อคิดที่ได้จากการฟังและอื่น ๆ

4.6 พานักเรียนไปฟังการตัดสินใจคดีที่ศาล แล้วนำมาวิเคราะห์วิจารณ์

4.7 ฟังการโฆษณาจากสื่อมวลชน แล้วนำมาวิพากษ์วิจารณ์หา

ข้อเท็จจริง

5. ฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์และนำไปใช้ประโยชน์ มีกิจกรรมดังนี้

5.1 ฟังเทศน์ แล้วให้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องความซื่อสัตย์

5.2 ฟังข้อควรปฏิบัติ จากวิทยุ โทรทัศน์ แล้วเขียนรายงาน เช่น

พระบรมราโชวาท

5.3 ฟังคติพจน์ที่ครูนำมาอ่านให้ฟังแล้วเขียนคติพจน์สำหรับตนเอง

5.4 ฟังเหตุการณ์บางเรื่อง เช่น การระบาดของโรคภัยร้ายแรง

5.5 ฟังบทเรียนจากวิทยุโทรทัศน์ที่น่ารู้ และนำเสนอใจ

5.6 ฟังการอ่านวรรณคดี หรือเพลง แล้ววาดภาพตามเนื้อเรื่องนั้น ๆ

5.7 ให้เขียนประโยชน์ที่ได้จากการฟังเรื่องราวต่าง ๆ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (มปป : 10) กล่าวว่า ในการพัฒนาทักษะการฟัง สิ่งสำคัญคือต้องไม่ลดความเร็วในการพูดควรให้ผู้เรียนได้ฟังทำนองเสียงสูง ต่ำ ในการพูด ดังนั้นในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังอาจใช้กิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอนของครู เช่น การตอบคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างเหมาะสม การฟัง การบอกแนวทางในการปฏิบัติภารกิจอธิบายภาพการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูภาษาอังกฤษ

2. ให้เพื่อนคนอื่นตอบคำถาม สรุปเรื่องหรือเล่าเรื่องต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมุติแสดงละครหรือการ

สนทนาต่าง ๆ

4. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอก หรือฟังบทเรียนจากเทปฟังเพลงหรือปาฐกถาต่าง ๆ
5. ให้ดูภาพยนตร์โดยเฉพาะที่จะทำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษและจากโปรแกรมภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์
6. ให้สัมผัสภาษาณ์ชาวต่างชาติที่มีอยู่ในชุมชน
7. ให้เข้าร่วมการบรรยายการประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษาหรือการประชุมต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ
8. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่าขั้นตอนของการสอนฟังนั้นมี 3 ขั้นตอนเหมือนกับการสอนทักษะอื่นๆ โดยเริ่มจากการเสนอบทเรียน ขั้นตอนการสอนโดยเน้นการฝึกฟังให้แก่ผู้เรียน และขั้นถ่ายโอน หรือขั้นนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ละขั้นตอนการสอนนั้น ครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมที่น่าสนใจมาสอดแทรกเพื่อให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข

4.2 การสอนพูด

การสอนพูดควรค่าทำควบคู่ไปกับการสอนฟัง เพราะกิจกรรมบางอย่างไม่สามารถแยกการพูดกับการฟังออกจากกัน ดังนั้นครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการพูดในโอกาสต่าง ๆ ที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจและสามารถปฏิบัติได้ นั้นหมายความว่า การสอนพูดในโรงเรียนนั้นจุดหมายปลายทางก็คือ "การพูดเป็น" มีผู้เสนอแนะแนวทางการสอนพูดและขั้นตอนการสอนพูดไว้ดังนี้ คือ

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 22-25) ได้เสนอแนวคิดในการสอนพูดว่าการสอนพูดให้แก่เด็กนักเรียนในชั้นเรียนเริ่มต้น ควรเริ่มจากการทักทายด้วยบทสนทนาง่าย ๆ เป็นเรื่องใกล้ตัว แล้วค่อยเป็นบทสนทนายาว ๆ และเป็นเรื่องห่างตัวออกไป อาจใช้แนวการสอนดังนี้

1. การสอนพูดให้แก่เด็กนักเรียน ควรมีท่าทางประกอบด้วยเสมอ เพื่อเด็กจะได้เข้าใจความหมายของประโยคที่พูด
2. ควรใช้ภาพหรือตุ๊กตามาเป็นสื่อในการสนทนาเพื่อดึงดูดความสนใจ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสพูดทุกคน แม้จะทำให้ห้องเรียนเสียงดังมากไป
3. การใช้หุ่น (Puppet) มาช่วยในการฝึกสอนพูดก็สามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้เช่นกัน

4. การฝึกพูดไม่ควรบังคับให้เด็กพูดในขณะที่เด็กยังไม่พร้อมที่จะพูด ครูควรหาวิธีการต่าง ๆ ให้เด็กอยากพูดเองโดยการให้ไปสัมผัสภาษา

5. หาเกมที่จูงใจเด็กให้เด็กพูด ครูไม่ควรดู หรือตำหนิให้เด็กเกิดความประหม่าครูต้องให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายเสมอ การใช้เครื่องเล่นเทปก็ดี

สก๊อต (Scott. 1980 : 70 อ้างถึงใน สุมิตรรา อังวัณนกุล มปป : 18) ได้เสนอขั้นตอนการสอนทักษะการพูดได้ 3 ขั้นตอน

1. การบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนจะต้องบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียนซึ่งกระทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับกลวิธีของผู้สอน
2. การเสนอเนื้อหา การเสนอจะเสนอในรูปแบบบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้สังเกตลักษณะเนื้อหาซึ่งความหมายของข้อความที่จะพูดขึ้นกับบริบททั้งหมด เช่น ผู้พูดเป็นใคร ความสัมพันธ์ของคู่สนทนาผู้สนทนาพยายามบอกอะไร สิ่งที่จะพูด สถานที่พูด และเนื้อหาที่จะพูด
3. การฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากการเสนอเนื้อหาอาจเริ่มจากการพูดพร้อม ๆ กัน ทีละคนหรือจับคู่กันฝึกในรูปแบบต่าง ๆ ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกสิ่งที่จะพูด ครูคอยกระตุ้นเท่านั้น

ไบรน์ (Byrne 1987 : 22 – 99) ได้แบ่งขั้นตอนในการสอนทักษะการพูดไว้ 3 ขั้น แตกต่างกันออกไปคือ

1. ขั้นการให้ความรู้ ครูจะเป็นผู้เลือกเนื้อหา หรือบทเรียนมาสอน ให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำ ผู้เรียนมีหน้าที่ฟังและทำความเข้าใจโดยสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ในขั้นนี้คือ โครงสร้างของภาษา ศัพท์การสื่อความหมายเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายทางสังคมของผู้พูด คือ การใช้บทสนทนา
2. ขั้นการฝึกฝน ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีบทบาทมากขึ้น โดยครูจะต้องทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกพูดให้มากที่สุด
3. ขั้นการใช้ภาษาตามต้องการ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจ มาใช้ในการสื่อความหมายอย่างเสรี เพื่อให้นักเรียนได้มีความกล้าในการแสดงออกในด้านภาษา

สุมิตรรา อังวัณนกุล (มปป : 19) ได้สรุปกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูดซึ่งผู้สอนจะต้องเลือกจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับดังนี้

1. ให้ตอบคำถามซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ตอบ
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง เช่น Point to the window

3. ให้นักเรียนถามและตอบคำถามกับเพื่อน ๆ ในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียนหรือ
ประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน

4. ให้ออกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จากภาพ

5. ให้เล่าประสบการณ์ของนักเรียนโดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ ได้

6. หารายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้และเตรียมตอบคำถาม

เกี่ยวกับเรื่องนั้น

7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป

เช่น ร้านขายของ สถานีตำรวจ ธนาคาร เป็นต้น

8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา

9. ให้ได้วาที อภิปรายแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ

10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์

สุจริต เพียรชอบและสหายใจ อินทรมพรรย์ (2538 : 126-129) ได้เสนอแนะ

กิจกรรมการสอนทักษะการพูด ไว้ดังนี้

1. ครูกำหนดบทบาทให้นักเรียนสองคนออกไปสนทนากันหน้าชั้น

2. อภิปรายระดมความคิดเกี่ยวกับเรื่องลักษณะสนทนาที่ดี

3. สร้างบรรยากาศให้เหมือนการจัดรายการโทรทัศน์ เช่น สนทนาพาที

วรรณคดีวิพากษ์ เป็นต้น

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกสนทนากัน แล้วให้ผู้แทนของกลุ่มออกมาเล่าเรื่องที่

สนทนากันในกลุ่ม

5. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ไปอ่านข่าวประเภทต่าง ๆ แล้วนำมาสนทนาแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นกันในห้อง

6. ให้นักเรียนไปอ่านหนังสือแล้วเลือกเรื่องที่น่าสนใจที่สุดทำบรรณนิทัศน์

7. ครูอาจจะใช้เวลาก่อนเรียนประมาณ 10 นาที ให้นักเรียนผลัดกันออกมา

เล่าประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น หน้าชั้นคนละ 2 นาที

8. ให้นักเรียนจับคู่กันสัมภาษณ์ประวัติส่วนตัว

9. ให้นักเรียนอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ตามที่ตกลงกันในชั้นแล้วนำมาเล่า

หน้าชั้น

10. ให้นักเรียนเล่าเรื่องการท่องเที่ยวของตนเอง

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542 : 20-21) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการพูดที่ควรเน้นมีดังนี้ คือ

1. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล่าวพูด กล่าวแสดงความคิดเห็น
2. ฝึกพัฒนาการปฏิบัติตนในการพูด
3. ฝึกทักษะและพัฒนาการพูดโดยคำนึงถึงจุดประสงค์ที่ต้องการจะเน้น

ในแต่ละครั้ง

4. ส่งเสริมพัฒนาการในด้านการใช้ภาษาของนักเรียน
5. ให้อ่านใช้ภาษาพูดเพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ตรง

ตามความประสงค์

6. เพื่อให้รู้จักเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
7. ให้อ่านใช้ภาษาพูดแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นออกมาเป็นคำพูดที่สุภาพเข้าใจง่าย
8. ฝึกการพูด แบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น
9. เป็นการส่งเสริมเจตคติและนิสัยที่ดีในการพูด
10. มีมารยาทที่ดี ในการพูด

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (ม.ป.ป. : 24-26) มีความเห็นว่า การสอนฟังและการสอนพูดต้องสอนควบคู่กันไป โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ตั้งจุดประสงค์ผู้สอนจะต้องตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนทำอะไรโดยมีจุดประสงค์ปลายทาง (Terminal objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling objective)
2. ขั้นตอนการสอน โดยใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เข้าช่วย
3. การฝึกฟังและพูด เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก ผู้สอนจะใช้กิจกรรมตลอดจนการฝึกฟังและพูด เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก ผู้สอนจะใช้กิจกรรมตลอดจนกลวิธีต่าง ๆ มาใช้ในการฝึก
4. การถ่ายโอน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ในบทเรียนนั้นมาใช้ได้ใน

สถานการณ์ใหม่

สรุปได้ว่าการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษต้องสอนควบคู่กันไป ดังนั้นขั้นตอนการสอนพูดจึงมีขั้นตอนการสอนเหมือนกับการสอนฟัง โดยแบ่งออกเป็นขั้นนำเสนอสอน ขั้นดำเนินการสอน และขั้นนำไปใช้ซึ่งในขั้นนี้จะต้องมีการเน้นการพูดเป็นหลักเพื่อให้ผู้พูดเกิดความคล่องแคล่วโดยนำกิจกรรมหรือกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกพูด

5. การทดสอบความสามารถในการฟังและพูด

5.1 การทดสอบและการให้คะแนนความสามารถในการฟัง

การทดสอบความสามารถในการฟังมีวิธีการทดสอบ และเกณฑ์การประเมินที่หลากหลาย โดยมีผู้เสนอวิธีการทดสอบไว้หลายท่านดังนี้ คือ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 64 – 68) กล่าวถึงการวัดผล และประเมินความสามารถในการฟัง ว่าอาจดำเนินการในระหว่างการสอน เพื่อดูความรู้และความสามารถที่จะสื่อสารในเรื่องที่เรียน และในตอนปลายภาคด้วย โดยเสนอตัวอย่างของการวัดและประเมินผลความสามารถในการฟังไว้ ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม โดยให้ครูดถามคำถาม หรือให้ฟังจากเทป แล้วตอบคำถามหรือใช้คำถามแบบถูกผิด หรือมีตัวเลือกให้ตอบ
2. ให้ฟังแล้วลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเรียงลำดับการสนทนาที่เกิดขึ้น
3. ให้ฟังบทสนทนาที่เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า แล้วตอบคำถาม
4. ใช้แบบทดสอบแบบโคลซ แบบเขียน หรือแบบปากเปล่า โดยให้ผู้เรียนฟังเรื่องจากผู้สอนหรือเทป แล้วเติมคำที่ขาดหายไปจากบทสนทนา ข้อความ หรือเรื่องเล่านอกจากนี้ยังได้เสนอแนวการตรวจให้คะแนนความสามารถในการฟังมีลักษณะดังนี้

1. ข้อสอบปรนัย ซึ่งได้แก่ผิดถูก แบบเลือกตอบ เติมคำ และถามตอบให้คะแนน 0 เมื่อตอบผิด หรือไม่ตอบ และให้คะแนน 1 เมื่อตอบถูก

2. การทดสอบที่แสดงออกทางกิริยาท่าทาง การให้คะแนนพิจารณา ดังนี้

- 4 เมื่อฟังคำสั่งได้ถูกต้องเพียงครั้งเดียว
- 3 ฟังคำสั่งได้ถูกต้องตามหลักการฟัง 2 ครั้ง
- 2 เมื่อฟังคำสั่งได้ไม่ถูกต้องแต่แก้ไขได้เอง โดยไม่ต้องฟัง 2 ครั้ง
- 1 เมื่อฟังคำสั่งได้ไม่ถูกต้อง แต่แก้ไขได้โดยการฟังครั้งที่ 2
- 0 เมื่อฟังคำสั่งได้ไม่ถูกต้องทั้ง 2 ครั้ง

3. การตรวจให้คะแนนข้อสอบเขียนตามคำบอก ให้คะแนนคำที่เขียนถูก 1 คำต่อ 1 คะแนน โดยให้คะแนนเต็มเท่ากับคำที่เขียนทั้งหมด

4. การตรวจให้คะแนนข้อสอบโคลซ มี 2 วิธี คือ

- 4.1 ให้คะแนนคำตอบที่ตรงตามคำที่ถูกตัดไป (Exact word)
- 4.2 ให้คะแนนที่ใกล้เคียง คือ คำที่ยอมรับได้ว่าไปด้วยกันได้

(Acceptable answer) คือ เป็นคำที่เหมาะสมไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป การพิจารณาคะแนนขึ้นอยู่กับผู้ตรวจว่าจะมีเกณฑ์อย่างไร โดยปกติจะไม่หักคะแนนที่สะกดผิด ถ้าคำ ๆ นั้นพอจะอ่านได้

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 95) กล่าวว่าบางครั้งความสามารถในการฟังสามารถวัดควบคู่ไปกับการพูดได้ หรือบางครั้งก็วัดเพียงการฟังเท่านั้น สำหรับการวัดความสามารถในการฟัง วัดได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. วัดความถูกต้องในการฟังเสียงตัวอักษร
2. การฟังเสียงคำ การเน้นพยางค์ (Stress)
3. การฟังเสียงประโยค ว่าเป็นประโยคแสดงความหมายอะไร เช่น

บอกเล่า คำถาม คำสั่ง แปลกใจ ตกใจ ตีใจ เสียใจ เป็นต้น

4. การฟังการสนทนาได้ตอบได้เข้าใจ
5. การฟังข้อความหรือเรื่องราวแล้วเข้าใจ สามารถตอบคำถามได้ หรือ

วาดภาพตามข้อความที่ได้ยิน

อัจฉรา วงศ์ไธธร (2538 : 130 – 135) อธิบายว่า เกณฑ์การประเมินการฟังควรเป็นไปตามรูปแบบการฟัง เช่น ถ้าเป็นการฟังแบบตัวต่อตัวในการสนทนา ควรใช้เกณฑ์ที่กำหนดความสามารถในการจับใจความ การตีความการสังเกตเกี่ยวกับกิริยาอาการ สีหน้า ท่าทางของผู้พูด วัตถุประสงค์ของการพูด บริบทของการพูด สัมพันธภาพระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง สถานภาพของผู้พูด สีสัญญาที่ใช้ ถ้าเป็นการฟังที่ไม่ใช่แบบตัวต่อตัว เช่น การฟังวิทยุ โทรทัศน์ การบรรยาย ฯลฯ ก็ควรเพิ่มเกณฑ์การกำหนดความสามารถในการระบุประเภทของเนื้อความของการพูดว่าเป็นโวหารใด มีหน้าที่ภาษาและความสัมพันธ์ของเนื้อความด้านภาษา และความสัมพันธ์ของเนื้อความทางด้านประสบการณ์ของผู้พูดและผู้ฟังอย่างไร นอกจากนี้ เกณฑ์การประเมินอาจเป็นไปตามเนื้อหาว่าเป็นภาษาอังกฤษทั่วไป หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ เช่น การฟังบรรยายทางสาขาวิชาการ หรือการฟังด้านวิชาชีพ ในที่นี้มุ่งแต่การฟังภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่มีการใช้ทักษะฟังเฉพาะด้านในวงจำกัดเฉพาะแหล่งเท่านั้น

สรุปได้ว่าการทดสอบความสามารถในการฟังสามารถทดสอบได้โดยเป็นการทดสอบในการฟังเสียงคำ ประโยค และความเข้าใจในการฟัง แต่แบบทดสอบที่นำมาใช้นั้นควรมีเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมตามขั้นความรู้

เลขทะเบียน	130207
วันที่	
สาขา/ผู้เกี่ยวข้อง	

5.2 การทดสอบและการให้คะแนนความสามารถในการพูด

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 80) อธิบายว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่อาศัยทั้งที่วาจา ความชัดเจนของคำ น้ำเสียงประกอบกับการใช้ภาษา การประเมินความสามารถในการใช้ทักษะการพูดจึงควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ได้แก่

1. การออกเสียงว่าชัดเจนหรือไม่เพียงใด การลงเสียงหนักเบา การใช้เสียงขึ้นลง การเว้นจังหวะในการพูด
2. ท่วงทีสีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดหรือไม่และผู้พูดสามารถใช้อย่างได้ผลหรือไม่
3. ศัพท์สำนวนที่ใช้ว่าเหมาะสมและได้ความหมายหรือไม่
4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ว่าถูกต้องหรือไม่ (ข้อ 1 – 4) อาจมีน้ำหนักน้อยกว่าการประเมินข้อ 5 – 8
5. ใจความสำคัญของการพูด
6. รายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล
7. การสรุปประเด็นหรือการขมวดท้ายการพูด
8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังด้วยโดยการใช้ปฏิสัมพันธ์ทางโน้ท (Knight .1992 : 295-296) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินการพูดว่าประกอบด้วย

1. ไวยากรณ์

- ก ขอบเขต
- ข ความถูกต้อง

2. คำศัพท์

- ก ขอบเขต
- ข ความถูกต้อง

3. การออกเสียง

- ก เสียงคำเดี่ยว ๆ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อแตกต่างของหน่วยเสียง)
- ข การลงเสียงหนักเบาและจังหวะการพูด
- ค การใช้เสียงสูงต่ำในประโยค
- ง การเชื่อมเสียง การละเสียง การผสมเสียง

4. ความคล่อง

- ก ความเร็วของการพูด
 - ข การติดขัดลึกลงในระหว่างพูด
 - ค การติดขัดลึกลงก่อนพูด
5. ทักษะในการสนทนา
- ก การสานเรื่องตามหัวข้อที่พูด
 - ข การให้ผู้อื่นได้เริ่มพูดหรือการให้ตัวเองได้มีโอกาสพูด และการพูดนอกประเด็น
 - ค ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของคำพูดของตนและผู้สัมภาษณ์
 - ง การดำเนินการสนทนาให้ต่อเนื่อง การขยายความให้ชัดเจนปรับปรุงแก้ไข การทบทวนตรวจสอบ การหยุด การใช้คำเสริม
6. ทักษะการใช้ภาษาทางสังคม
- ก จำแนกทำเนียบและลีลาภาษา เช่น แบบเป็นทางการออกจากแบบกันเองแบบชักจูงใจหรือแบบอ้อมอ้อมได้
 - ข การกล่าวพาดพิงทางวัฒนธรรม
7. อวัจนภาษา
- ก การสบตาและการใช้ท่วงท่า
 - ข ท่าทางและสีหน้า
8. เนื้อหาการพูด
- ก ความสอดคล้องเชื่อมโยงของข้อคิดเห็น
 - ข ความเกี่ยวข้องกับประเด็น

ฮีทตัน (Heaton, 1990 : 61 – 119 อ้างถึงในสุกัญญา ศิลประสาท. 2544 : 19 - 20) อธิบายว่า การทดสอบการพูดสามารถทำได้หลายวิธีได้แก่

1. การเล่าเรื่อง หลังจากที่นักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ในใจแล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านให้ครูฟัง
2. การบรรยายภาพ จัดลำดับภาพ ยกคำพูดของคนในภาพ บอกเส้นทางตามแผนที่
3. การสัมภาษณ์เป็นการทดสอบการฟัง – พูดที่ดีมากที่สุดแบบหนึ่ง เนื่องจากผู้เรียนจะอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้สัมภาษณ์จะต้องทำให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ ในระหว่างการสนทนา เช่น การถามคำถาม ควรเลือกคำถามที่นำไปสู่การตอบที่น่าสนใจ การให้คะแนนควรให้

หลังจากผู้เรียนออกจากห้องสอบไปแล้ว การสัมภาษณ์เป็นคู่จะเป็นการลดความเครียดของผู้เรียนลงได้ และผู้สัมภาษณ์จะได้ฟังการสนทนาของผู้เรียนที่ระดับภาษาไม่แตกต่างกันมากนัก

4. การทดสอบโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เช่นควรวินท์กคำถามต่าง ๆ การกำหนดบทสนทนาซึ่งเป็นสถานการณ์จริงลงในแถบบันทึกเสียง ผู้เรียนสามารถถามและตอบตามที่ได้ยินจากแถบบันทึกเสียง

นอกจากนี้ยังมีวิธีการทดสอบความสามารถในการพูดด้วยปากเปล่าจากแบบทดสอบวัดทักษะพูด ชนิดปากเปล่าตามแบบ Ilyin interview and the upshur Oral Communication Test (Oller.1979 ; 314 -320) เป็นแบบทดสอบที่ใช้คำถามเฉพาะเจาะจง และมีความชัดเจนในการให้คะแนน การทดสอบอาจใช้รูปภาพ หรือสถานการณ์จริงก็ได้ ซึ่งผู้ทำการทดสอบจะต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่นอน และมีคุณภาพโดยใช้แบบฟอร์มช่วย เพื่อให้คะแนนยุติธรรมและน่าเชื่อถือ

เกณฑ์ในการให้คะแนนความสามารถในการพูดได้มีผู้เสนอแนะไว้ดังนี้

ฮิลล์ดอน (Hilsdon.1991 : 190 -191 อ้างถึงในสุกัญญา ศิลปะสาท. 2544 : 13) อธิบายว่า การให้คะแนนความสามารถในการพูดนั้นควรมีผู้ให้คะแนน 2 คน จากนั้นนำคะแนนมารวมกัน การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

ระดับ 5 (ดีเยี่ยม) หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่องพูดผิดหลักไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย

ระดับ 4 (ดีมาก) หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่อง แม้ว่าจะพูดผิดหลักไวยากรณ์ก็ตาม

ระดับ 3 (พอใช้) หมายถึง สามารถสนทนาได้ดีพอสมควร แต่มีความยุ่งยากในการพูดบ่อยครั้ง

ระดับ 2 (ผ่าน) หมายถึง สนทนาได้แต่ไม่คล่อง

ระดับ 1 (อ่อนมาก) หมายถึง ไม่สนทนาให้เข้าใจได้

ระดับ 0 (ใช้ไม่ได้) หมายถึง ไม่สามารถสื่อสารได้เลย

คลาก (Clark. 1972 : 93 อ้างถึงในอัจฉรา วงศ์โสธร.2544 : 256) ได้พัฒนาระบบการให้คะแนนความสามารถในการพูดเป็น 4 ด้าน ด้านละ 4 ระดับโดยแต่ละระดับมีคะแนนเต็ม 4 คะแนนดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถออกเสียงให้เป็นที่เข้าใจได้

- ส่วนใหญ่
ได้ตลอด
- ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงผิดมากจนผู้ฟัง ฟังแล้วไม่ค่อยเข้าใจ
ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงผิดเป็นบางครั้ง แต่ก็สามารถเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่
- ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงได้ถูกต้องและสามารถพูดให้เป็นที่เข้าใจ
2. คำศัพท์ (Vocabulary)
- ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดและพูดได้สื่อสารไม่ได้
ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดมาก และผดบ่อย จนทำให้ยากแก่การเข้าใจ
- ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดเป็นบางครั้ง แต่ก็สามารถสื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่
- ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมในทุกสถานการณ์
3. โครงสร้าง (Structure)
- ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ผิดจนไม่สามารถสื่อสารได้
ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด แต่ก็มีบทวลีบางส่วนถูกต้องบ้าง
- ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้โครงสร้างไวยากรณ์ โดยทั่วไปถูกต้องและมีข้อผิดพลาดเพียงเล็กน้อย
- ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้โครงสร้างไวยากรณ์และประโยคถูกต้องเหมาะสม
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
- ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดแล้วต้องหยุดนาน ๆ พูดไม่จบประโยคหรือได้ตอบไม่ได้
- ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดตะกุกตะกักขาดเป็นช่วง ๆ จนต้องพยายาม พูดเริ่มต้นประโยคใหม่บ่อยครั้ง
- ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดได้อย่างต่อเนื่องเป็นปกติแต่มีตะกุกตะกักบ้างเป็นบางครั้ง
- ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถสนทนาได้อย่างเป็นธรรมชาติและมีการพูดเว้นช่วง เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 40) อธิบายว่า การพูดภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบ 4 ด้าน และยังได้เสนอวิธีการให้คะแนนดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความราบรื่น ความต่อเนื่อง และความเป็นธรรมชาติในการพูด พิจารณาการให้คะแนนจากน้อยไปมากดังนี้

1 คะแนน พูดตะกุกตะกัก และไม่ประติดประต่อกันจนไม่สามารถสนทนากันได้

2 คะแนน พูดช้ามากและไม่สม่ำเสมอ ยกเว้นประโยคสั้นๆ หรือประโยคที่ใช้กันอยู่ประจำ

3 คะแนน มีความลังเลบ่อย และพูดตะกุกตะกัก บางประโยคไม่สมบูรณ์

4 คะแนน มีความลังเลในการพูดบางครั้งบางคราว มีตะกุกตะกักบ้าง เพราะพูดประโยคใหม่ และต้องจัดเรียงคำ

5 คะแนน พูดได้อย่างสบายราบรื่น แต่ยังไม่รู้ไม่ใช่เจ้าของภาษา เมื่อพิจารณาจากความเร็วและความสม่ำเสมอของการพูด

6 คะแนน พูดได้ทุกหัวเรื่องอย่างสบายเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) หมายถึง ความสามารถที่จะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด พิจารณาการให้คะแนนน้อยไปหามากดังนี้

1 คะแนน ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้พูด พูดได้เลย

2 คะแนน เข้าใจเพียงเล็กน้อยที่เป็นส่วนย่อย ๆ หรือคำเดียว ๆ

3 คะแนน เข้าใจบางกลุ่มคำ และบางวลี

4 คะแนน เข้าใจเอกัตประโยค (Simple sentences)

5 คะแนน เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดเป็นส่วนใหญ่

6 คะแนน เข้าใจคำพูดที่ผู้เรียนพูดทั้งหมด

3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถพูดให้ฟังเข้าใจ พิจารณาการให้คะแนนจากน้อยไปหามาก ดังนี้

1 คะแนน ผู้เรียนมิได้นำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเลย

2 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดน้อยมาก

3 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดบ้าง

4 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดพอสมควร

5 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดเป็นส่วนมาก

6 คะแนน ผู้เรียนนำข้อความที่เกี่ยวข้องมาพูดทั้งหมด

4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (Quality of communication)

หมายถึง ความถูกต้องของภาษาที่พูดออกไป พิจารณาการให้คะแนนจากน้อยไปหามากดังนี้

1 คะแนน คำพูดที่ผู้เรียนพูดไม่ถูกต้องเลย

2 คะแนน มีคำพูดที่ถูกต้องตามโครงสร้างน้อยมาก

3 คะแนน มีคำพูดที่ถูกต้องบ้าง แต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างทางภาษา

อยู่มาก

4 คะแนน มีคำพูดที่ถูกต้องมากแต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างทางภาษา

อยู่มาก

5 คะแนน คำพูดถูกต้องเป็นส่วนมากและมีปัญหาด้านโครงสร้างน้อย

มาก

6 คะแนน คำพูดถูกต้องทั้งหมด

5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort of communication) หมายถึงความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด โดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูดเพื่อการสื่อสาร พิจารณาการให้คะแนนจากน้อยไปมากดังนี้

1 คะแนน ผู้เรียนเงียบเป็นเวลานาน โดยไม่ใช้ความพยายามพูดให้จบ

ความ

2 คะแนน ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารน้อยมาก และยังขาดความ

กระตือรือร้น

3 คะแนน ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารบ้าง แต่ยังคงแสดงความไม่สนใจ

4 คะแนน ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารแต่ไม่รู้จักท่าทางหรือสีหน้า

5 คะแนน ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสารอย่างแท้จริง และรู้จักใช้ท่าทางช่วย

6 คะแนน ผู้เรียนพยายามเป็นพิเศษที่จะสื่อสารโดยใช้ทั้งภาษาพูดและ

ท่าทางเพื่อการแสดงออก

6. สำเนียง พิจารณาการให้คะแนนจากน้อยไปหามากดังนี้

1 คะแนน ออกเสียงผิดๆ จนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้บ่อยครั้ง

2 คะแนน ออกเสียงผิดมากบ่อยครั้ง ละลงเสียงหนักผิดที่ทำให้เข้าใจยาก

ต้องพูดซ้ำบ่อยๆผู้ฟังจึงจะเข้าใจ

3 คะแนน สำเนียงยังเป็นไทย ทำให้ต้องตั้งใจฟังและการออกเสียงผิดบางคำทำให้เข้าใจผิดด้านไวยากรณ์ และคำศัพท์

4 คะแนน สำเนียงยังเป็นไทยอยู่บ้างและออกเสียงผิดบางครั้งแต่ก็ยังสามารถเข้าใจได้

5 คะแนน ออกเสียงไม่ผิดเด่นชัด แต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา

6 คะแนน ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษาไม่มีสำเนียงไทยเลย

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544 : 182) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการพูดไว้ดังนี้คือ

ให้ 0 คะแนน เมื่อผู้พูดตอบไม่ตรงคำถาม หรือไม่ตอบ หรือตอบหลังจากทวนคำถามครั้งที่ 2

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดตอบได้ตรงกับคำถาม แต่ไม่ถูกหลักไวยากรณ์

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดตอบได้ตรงคำถามและถูกหลักไวยากรณ์

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดตอบคำถามได้ตรงกับคำถามและถูกหลักไวยากรณ์และตอบได้อย่างคล่องแคล่ว

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าการวัดความสามารถในการพูด สามารถวัดด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยแบ่งลักษณะของการวัด เป็นการวัดในเรื่องของการออกเสียงคำศัพท์ โครงสร้าง ความคล่องแคล่วในการพูด พูดได้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น และเกณฑ์ในการให้คะแนนนั้นควรเลือกให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียนและเกณฑ์ที่ผู้วิจัยนำมาประเมินในครั้งนี้ แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 3 ระดับ คือ ให้ 0 คะแนน ถ้าพูดไม่ตรงคำถาม หรือไม่ตอบ ให้ 1 คะแนน เมื่อพูดตอบตรงคำถามแต่ไม่ถูกหลักไวยากรณ์ ให้ 2 คะแนน เมื่อตอบตรงคำถามและถูกหลักไวยากรณ์ ให้ 3 คะแนน เมื่อตอบตรงคำถาม ถูกหลักไวยากรณ์ และคล่องแคล่ว เหตุผลที่เลือกวิธีนี้เพราะความเหมาะสมในระดับชั้นประถมศึกษาที่จะวัดความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

เกมประกอบการสอน

1. ความหมายของเกมประกอบการสอน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของเกมประกอบการสอนไว้ดังต่อไปนี้

สุจริต เทียรชอบ (2531 : 214) กล่าวว่า เกมประกอบการสอน หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ซึ่งมีการแข่งขันอย่างมีจุดมุ่งหมาย และกฎเกณฑ์ มีผู้เล่น จุดมุ่งหมายและกฎกติกาในการเล่นเป็นส่วนประกอบ

ทิสนา แชมมณี (2531 : 29) ให้ความหมายของเกมประกอบการสอน คือ การเล่นของเด็กซึ่งมีกติกา ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เล่นเกม เกมของเด็กมีกติกาง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน

พวงเล็ก อุดระ (2539 : 140) ได้ให้ความหมายของเกมประกอบการสอน หมายถึงกิจกรรมที่ผู้เรียนจะได้รับทั้งความสนุกสนานและฝึกทักษะหรือทำความเข้าใจทเรียนไปพร้อมกันโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน รู้จักคิด ตัดสินใจ และแสดงความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ เกมมักมีลักษณะของการแข่งขัน ผู้เรียนจึงเกิดความตื่นเต้น และรู้สึกกระฉับกระเฉง ช่วยให้อารมณ์ของห้องเรียนมีชีวิตชีวา

วัฒนาพร กระจับทุข์ (2542 : 32) กล่าวว่า เกมประกอบการสอน คือ สถานการณ์สมมติที่ผู้สอนสร้างขึ้นให้ผู้เรียน เล่นภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาบางอย่างที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะมีผลออกมาในรูปของการแพ้-ชนะ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานกับการเรียนการสอนด้วย

จากความหมายของเกมประกอบการสอนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าเกมประกอบการสอน หมายถึง กิจกรรมการเล่นที่มีกติกา วิธีการเล่นเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจจะใช้เพื่อฝึกทักษะทางภาษาของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน ผ่อนคลาย เกิดการเรียนรู้และการเล่นเกมประกอบการสอนภาษามักจะใช้ทักษะต่าง ๆ ของภาษาเป็นส่วนประกอบในการเล่นด้วย

2. ประโยชน์และความสำคัญของเกมประกอบการสอน

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2533 : 3-4) ได้สรุปว่า เกมประกอบการสอนว่ามีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้าน ความคิดให้กับนักเรียน
2. ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน
3. ช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษา และทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ
4. ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกถึงความสามารถที่มีอยู่
5. ช่วยประเมินผลการเรียนการสอน
6. ช่วยให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียดในการเรียน
7. ช่วยจูงใจและเร่งความสนใจให้กับนักเรียน
8. ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคีรู้จักเอื้อเพื่อช่วยเหลือกัน
9. ช่วยฝึกความรับผิดชอบและฝึกให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์

10. ช่วยให้ครูได้เห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

11. ใช้เป็นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เสริมบทเรียนและสรุปบทเรียน

ประสพ แสงสุทธิ (2534 : 13) กล่าวว่า เกมมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน คือ การทำให้สภาพจำเพาะของห้องเปลี่ยนไป เกมเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนอยากเรียน อยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนของครู ได้ฝึกความฉับไวในการเข้าใจและปฏิบัติตามคำสั่ง

นอกจากนั้นครูผู้สอนยังสามารถใช้เกมเพื่อทบทวนความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้วอีกด้วย

สมพร วราวิทย์ศรี (2539 : 21) สรุปคุณค่าและประโยชน์ของเกมไว้ ดังนี้

1. การเล่นเกมเป็นการฝึกทักษะทางกายให้เคลื่อนไหว คล่องแคล่วว่องไวการทรงตัวดี และใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายได้อย่างรวดเร็ว

2. เป็นการฝึกการสังเกต ความละเอียดถี่ถ้วน ความจำ ความระมัดระวังและไหวพริบ

3. เป็นผลดีแก่สุขภาพทางกาย คือ มีร่างกายสมบูรณ์เพราะได้ออกกำลังกายในการเล่น

4. เป็นผลดีแก่สุขภาพจิต คือ มีอารมณ์ดี แจ่มใส ร่าเริง ได้หัวเราะ อย่างเบิกบานเมื่อรู้สึกสนุกสนาน

5. ก่อให้เกิดความสามัคคี คือ รู้สึกมีความรักในหมู่คณะของตน

6. ทำให้เด็กรักโรงเรียน เมื่อเด็กเล่นสนุก ก็จะติดโรงเรียน อยากมาโรงเรียนเสมอ

จากคุณค่าและประโยชน์ของเกมทีกล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าเกมมีประโยชน์ต่อผู้เล่นในด้านต่าง ๆ มากมายเพราะเกม พัฒนาผู้เล่นทางด้านความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจ การอยู่ในสังคมรู้จักความสามัคคี พัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียด รู้สึกสนุกกับการเรียน อีกทั้งยังได้รับความรู้อย่างไม่รู้ตัวมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ รู้สึกอยากมาโรงเรียนเสมอ

3. จุดมุ่งหมายของการใช้เกมประกอบการสอน

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2541 : 472) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนำเกมมาใช้ประกอบการสอนภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อเป็นการเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

2. เพื่อช่วยย้ำสิ่งที่เรียนไปแล้วทั้งในด้านคำศัพท์ ประโยคการออกเสียงภาษา

อังกฤษ

3. เพื่อช่วยขจัดจุดอ่อนในการใช้ภาษาของนักเรียน ด้วยการนำสิ่งที่เป็นปัญหาของนักเรียนมาฝึกซ้ำในรูปของการเล่น

4. เพื่อช่วยฝึกความฉับไวในการคิด การทำความเข้าใจ การปฏิบัติตนตามคำสั่งและการใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติ

5. เพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ว่าเป็นวิชาที่สนุก น่าสนใจ และมีชีวิตชีวา

นิตยา สุวรรณศรี (2542 : 12) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการนำเกมมาใช้ประกอบการสอนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อให้ในการบำบัดความเครียดทางกาย ทางประสาท เพราะเกมเป็นกิจกรรมในการออกกำลังกาย

2. เพื่อความสนุกสนาน สร้างบรรยากาศให้นักเรียนสนุกสนานทำให้นักเรียนอยากเรียนภาษาอังกฤษ และสามารถนำเกมที่มีในห้องเรียนไปใช้นอกห้องเรียนได้ด้วย

3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรม ใช้เกมในการสอดแทรก กระสอนวัฒนธรรมที่นักเรียนควรจะทราบของประเทศเจ้าของ

ทิศนา แหมมณี (2543 : 81-85) ได้เสนอจุดมุ่งหมายของการใช้เกมประกอบการสอนไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อฝึกทักษะที่ต้องการและเทคนิคการเล่น

2. เพื่อเรียนรู้เนื้อหาสาระจากเกม

3. เพื่อเรียนรู้ตามเป็นจริงในสถานการณ์ต่าง ๆ

4. เพื่อส่งเสริมการตัดสินใจของผู้เรียน

5. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักปฏิบัติตามกฎ กติกา และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

6. เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิด

7. เพื่อให้ผู้เรียนมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ

เครือวัลย์ ทองมาก (2538 : 23) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการใช้เกมประกอบการสอนไว้เพื่อฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ให้รู้จักไปปฏิบัติตามกฎ กติกา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำและร่วมกันทำด้วยความสามัคคี มีความเป็นประชาธิปไตยมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

จากจุดมุ่งหมายของการใช้เกมประกอบการสอนที่กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น พอสรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการใช้เกมประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนให้เกิดการอยากเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ สร้างบรรยากาศที่ดี ให้แก่ห้องเรียนรู้สึกผ่อนคลายไม่ตึงเครียด และช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามัคคี และเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว ให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

4. ประเภทของเกมประกอบการสอน

บารุง ไตรรัตน์ (2524 : 145 ; อ้างถึงใน จารุวรรณ ทิมพะนิตย์ 2540 : 22) แบ่งเกมการสอนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เกมเฉื่อย (Passive games) หมายถึง เกมที่ผู้เล่น หรือนักเรียนไม่ต้องเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวส่วนของร่างกายมากมายนัก และเป็นเกมที่เล่นแล้วนักเรียนไม่ต้องส่งเสียงดัง

2. เกมเคลื่อนไหว (Active games) หมายถึง เกมที่ผู้เล่นหรือนักเรียนใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายมากกว่านักเรียนจะต้องเคลื่อนไหวไปรอบ ๆ ห้อง บางครั้งอาจจะต้องออกเสียงหรือส่งเสียงดัง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 1) ได้แบ่งประเภทของเกมออกเป็น 10 ประเภท คือ

1. การเล่นเกมแบบหรือการเล่นสมมุติ (นิยาย)
2. การเล่นเกมประสาท
3. เกมการแข่งขัน
4. เกมการต่อสู้
5. เกมทดสอบสมรรถภาพทางกาย
6. การเล่นเกมกีฬา
7. เกมประกอบเพลง
8. เกมพื้นเมือง
9. เกมแสดงเงียบ
10. เกมเบ็ดเตล็ด

วรสุตตา บุญยไวยโรจน์ (2530 : 80) ได้พิจารณาตามลักษณะของการนำเกมไปใช้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. เกมที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษา (Nonacademic games) เป็นเกมที่จัดเพื่อความสนุกสนานลักษณะของความแตกต่างของเกม ชนิดนี้เป็นเรื่องของกฎหรือกติกาที่จัดไว้ให้เหมาะสมกับการเล่นในแต่ละคนเท่านั้น เกมพวกนี้เห็นได้ทุกแห่ง เช่น หมากกรุก ฟุตบอล บิงโก บันไดงู โดมิโน

2. เกมการศึกษา (Academic games) เป็นเกมที่จัดขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือด้านการศึกษา บางครั้งอาจนำเอาเกมที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษา (Nonacademic) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1 เกมที่เป็นสถานการณ์จำลอง (Simulation game) เป็นเกมที่จัดขึ้นเพื่อจำลองแบบชีวิตจริงหรือคล้ายคลึงสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดบทบาทลักษณะต่าง ๆ ใช้เหมือนจริงตามแบบ เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะนำสถานการณ์จำลองนี้ไปใช้ในการศึกษา

2.2 เกมที่ไม่ใช่สถานการณ์จำลอง (Nonsimulation games) เป็นเกมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เล่นได้แก้ไขปัญหาที่ไม่ค่อยเข้าใจเป็นการย้ำซ้ำทวนเพื่อให้ผู้เล่นเกิดความเข้าใจและเกิดทักษะในบทเรียนยิ่งขึ้น โดยจัดในรูปของการแข่งขันในกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีครูร่วมอยู่ด้วยในฐานะผู้นำเกม ผู้ตัดสินการแข่งขัน เช่น เกมสะกดคำ เกมยี่สิบคำถาม เป็นต้น

เกมที่ไม่ใช่สถานการณ์จำลอง (Nonsimulation games) อีกลักษณะหนึ่งที่เป็นเกมที่นักเรียนสามารถเล่นได้ด้วยตนเองมีโอกาสค้นคว้าจากอุปกรณ์ด้วยตนเอง หรือจากวิธีการเล่นของเกม นักเรียนจะประสบความสำเร็จจากการเล่นด้วยตนเองและสามารถตรวจสอบ ประเมินผลการเล่นด้วยตนเอง เกมประเภทนี้จะอยู่ในรูปของชุด (Package หรือ Kit) เกมแต่ละชุดจะมีอุปกรณ์การเล่น บัตรคำสั่ง วิธีการเล่น และบัตรเฉลยคำตอบจึงอาจเรียกเกมลักษณะนี้ว่าเกมการศึกษาหรือชุดฝึกด้วยตนเอง

จะเห็นได้ว่าเกมที่นำมาประกอบการสอนนั้น มีมากมายหลายประเภทโดยจะแบ่งประเภทไปตามลักษณะการใช้ การนำเกมมาใช้นั้นผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเกมแต่ละประเภทว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาจุดประสงค์ วยของผู้เล่น เป็นสำคัญ

5. หลักในการเลือกเกมมาใช้ประกอบการสอน

ในการนำเกมมาใช้ประกอบการสอนได้มีผู้เสนอหลักในการเลือกเกมมาใช้ประกอบการสอนดังนี้

เลมเลช (Lemlech, 1994 : 177-178) กล่าวว่า เกมเป็นการสอนทักษะได้หลายรูปแบบ ทั้งการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และยังช่วยส่งเสริมทักษะพิเศษอื่น ๆ ดังนั้นครูควรเลือกเกมให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ความสามารถของผู้เรียน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเรื่องของเวลา

สุภาภรณ์ ทองใบ (2538 : 2) ไว้เสนอหลักในการเลือกเกมไว้ ดังนี้

1. ต้องเลือกเกมให้เหมาะสมกับสภาพชั้นเรียน อายุของเด็ก ครูต้องสามารถ ควบคุมชั้นเรียนได้เกมประเภทที่ให้เล่นเป็นทีมดีที่สุด
2. เกมที่มีนักเรียนเล่นคนเดียวอาจใช้เกมเล่นเป็นคู่ (Game for pairs) มาเล่นได้ ครูเป็นผู้ออกคำสั่ง
3. เกมสำหรับชั้นที่มีนักเรียนมาก ควรเป็นเกมที่มีการแข่งขันเป็นทีม คำตอบอาจใช้สัญญาณแทนการพูดเพื่อไม่ให้เสียงดังเกินหรือให้เล่นเกมกระดาษและดินสอ (Pencil and paper game)

วัลภาภรณ์ คงถาวร (2539 : 84) ได้เสนอหลักการในการเลือกใช้เกมประกอบการสอนโดยมีหลักการสรุปได้ดังนี้คือ

1. ใช้เวลาสั้น ๆ และต้องเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน
2. การเล่นเกมต้องมีข้อตกลงหรืออธิบายคำสั่งให้นักเรียนอย่างชัดเจนและครูควรทำกติกาให้แน่นอนเสียก่อน เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหา นอกจากนี้การเล่นเกม ครูต้องควบคุมการเล่นให้ดีโดยไม่ให้นักเรียนส่งเสียงดังรบกวนการเรียนการสอนของห้องข้างเคียง
3. เกมที่ได้ผลมากในการเรียนภาษาอังกฤษนี้ ควรจะเป็นเกมที่นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย แต่ครูต้องควบคุมให้อยู่ในขอบเขต

สรุปได้ว่าหลักในการเลือกเกมประกอบการสอน คือ ครูผู้สอนควรเลือกเกมให้เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ วัย และระดับชั้นของผู้เรียน เกมที่ใช้ควรเป็นเกมที่ไม่น่าเบื่อ เข้าใจง่ายเป็นเกมที่สนุกสนานทำท่าย แต่ครูผู้สอนต้องสามารถควบคุมได้ เวลาที่ใช้ไม่ควรนานเกิน 10-15 นาที เพราะถ้านานเกินไปจะทำให้ผู้เล่นเกิดความเบื่อหน่าย

6. ขั้นตอนในการใช้เกมประกอบการสอน

การนำเกมมาใช้ประกอบการสอนก็เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ ดังนั้นในการนำเกมไปใช้ประกอบการสอนนั้น ครูจึงต้องเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมเป็นอย่างดีและที่สำคัญครูผู้สอน ทราบถึงขั้นตอนในการใช้เกมประกอบการสอน เรื่องศักดิ์ อ่ำไพพันธ์ (2536 : 7) ได้เสนอขั้นตอนในการนำเกมไปใช้ประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. ครูบอกชื่อเกม ประวัติ หรือสรุปเรื่องราวเกี่ยวกับเกมเพื่อที่จะสร้างความสนใจของผู้เรียนก่อน

2. อธิบายเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ คำสั่ง แนวปฏิบัติและคำศัพท์ที่ใช้ในเกมนั้น
3. ครูสาธิตให้ดูอาจใช้วิธีให้นักเรียนมาสาธิตให้ดู หน้าชั้นเรียน
4. ครูเขียนคำสั่ง คำแนะนำ หรือกฎเกณฑ์ลงบนกระดาน
5. ให้นักเรียนทดลองทำเป็นกลุ่ม
6. เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีการแล้ว ครูลบคำสั่ง คำแนะนำหรือกฎเกณฑ์บน

กระดาน

7. ฝึกเล่นเกมตามขั้นตอนของแต่ละเกม
8. ให้หยุดเล่นเกมในตอนที่กลุ่มกำลังใจและสนุกสนาน อย่าปล่อยให้

ผู้เรียนเบื่อแล้วถึงหยุดเล่น

เสริมศรี ลักษณะศิริ (2541 : 473) ได้เสนอขั้นตอนของการนำเกมมาใช้

ประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. ครูอธิบายกฎเกณฑ์และวิธีการเล่น
2. สาธิตวิธีเล่น บางครั้งครูอาจจะต้องนำเด็กจำนวนหนึ่งออกมาแสดง

ประกอบการสาธิตของครู

3. ให้นักเรียนเล่นเกมนั้น โดยครูคอยช่วยเหลือในระยะแรก ๆ
4. ลงมือเล่นจริง ๆ

สรุปได้ว่าขั้นตอนของการนำเกมมาใช้ประกอบการสอนภาษาอังกฤษ ครู จะนำเกมไปใช้เป็นกิจกรรมเสริมในชั้นนำไปใช้เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียนหรือเพิ่มพูนความแม่นยำให้กับผู้เรียนมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา โดยวิธีการใช้เกมนั้นครูควรบอกชื่อเกมให้ผู้เรียนรู้จักก่อน พร้อมทั้งอธิบายวิธีการเล่นให้ผู้เรียนฟังจนเข้าใจ อาจจะใช้วิธีการให้ผู้เรียนจำนวนหนึ่งออกมาสาธิตให้เพื่อนดูตามขั้นตอนการเล่นของเกมนั้น เมื่อผู้เรียนทุกคนเข้าใจถึงวิธีการเล่นแล้ว จึงให้ผู้เรียนลงมือเล่นจริงโดยเล่นไปตามกติกาการเล่นในระยะแรกๆ ครูควรให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนไปก่อนและควรให้หยุดเล่นในตอนที่ผู้เล่นกำลังรู้สึกสนุกสนานไม่ควรปล่อยให้ผู้เรียนเล่นจนรู้สึกเบื่อไปเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

มีผู้สนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับการนำเกมมาใช้ประกอบการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

สิริพร บ็องกงลาด (2538) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนที่ใช้ สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ และเกมกับวิธีสอนแบบปกติ ในการสอนทักษะพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อน การใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษที่เรียนโดยวิธีสอนใช้กิจกรรม เพื่อการสื่อสารสูงกว่าที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติ และนักเรียนเห็นด้วยกับการนำกิจกรรม เพื่อการสื่อสารมาใช้ประกอบการเรียนการสอนพูดตามแนวเพื่อการสื่อสาร

สงศรี สาริบุตร (2541) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ ของนักเรียนที่เรียนจากการใช้เกม กับการสอนปกติมีความต่างกันคือนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้ เกมมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฐิติพร กัญจนขุมานูรพ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เกมฝึกภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

เพ็ญศิริ แสนศิลป์ (2545) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความ คงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนตามคู่มือ ครูที่ใช้เกม และไม่ใช่เกม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูที่ใช้เกมมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและมีความคงทนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้เกม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ดิกเกอร์สัน (Dickerson. 1976) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้ เกม เคลื่อนไหว (Active games) และเกมเฉื่อย (Passive games) กับการสอนแบบธรรมดา เพื่อ เป็นวิธีเสริมแรงในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กเกรด 1 ที่มีความสามารถในขอบเขตจำกัด ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมเคลื่อนไหวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ เรียนโดยเกมเฉื่อย และเรียนโดยการสอนแบบธรรมดามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำสุด

เอสโคลา (Escola. 1980) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาทักษะการฟัง – พูดของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการฟัง – พูด ของนักเรียนที่ได้รับการฝึกภาษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก แสดงให้เห็นว่าการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นยังมีส่วนทำให้การพัฒนาด้านการฟังและการพูดของนักเรียนดีขึ้น

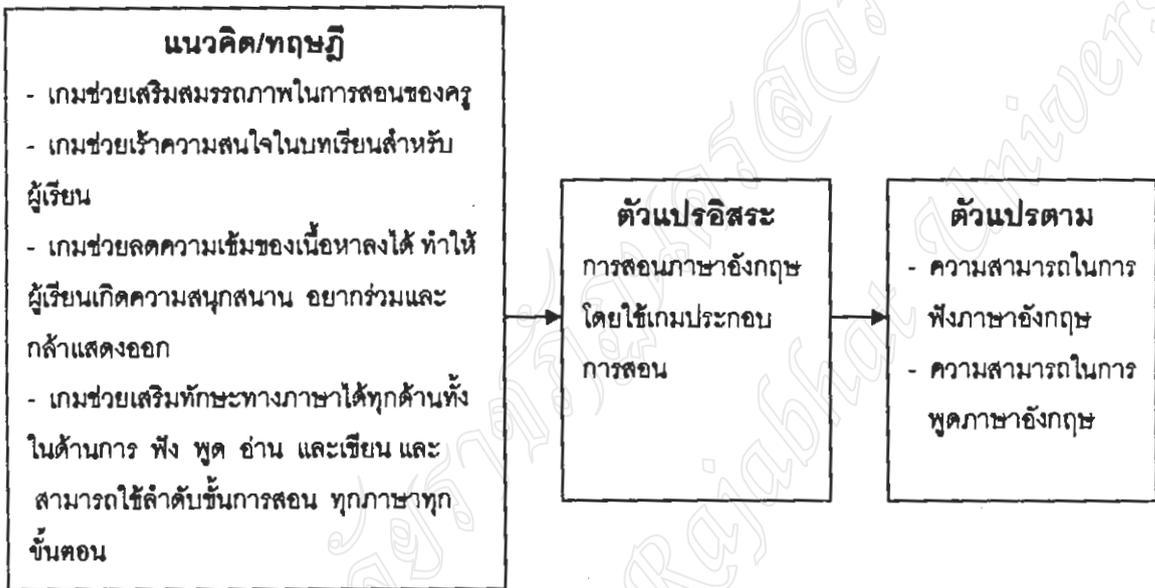
โอนิล (O Neil. 1981) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้เกมแข่งขัน ซึ่งมีการให้รางวัลกับกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบเดิมพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม แต่ผู้วิจัยกล่าวว่าบรรยากาศในชั้นเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยใช้เกมมีการช่วยเหลือกันในการเรียนมากกว่ากลุ่มที่เรียนแบบเดิม ปัญหาเรื่องระเบียบวินัยเกือบจะหมดไป นักเรียนสนใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นและแสดงออกถึงความเชื่อมั่นว่าพวกเขาเรียนรู้ได้มากกว่า ดังนั้นสำหรับชั้นเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติ การสอนโดยใช้เกมอาจช่วยแก้ปัญหาได้

อลัม (Alam. 1986) ได้ศึกษาถึงผลการทดลองสอน 3 รูปแบบที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับแปดในประเทศสเปนโดยแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเป็นนักเรียนต่างโรงเรียนกัน และใช้วิธีสอนที่แตกต่างกันดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบประเพณีนิยมกลุ่มที่ 2 ให้ท่องจำและฝึกอุปประโยค กลุ่มที่ 3 ให้แรงเสริม และกลุ่มที่ 4 ให้ท่องจำและฝึกอุปประโยครวมทั้งให้แรงเสริม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 2, 3 และ 4 มีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่ 4 มีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้นมากที่สุด หลังจากการทดลอง 6 สัปดาห์

กรอบความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่า การใช้เกมประกอบการสอนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เพราะเกมสามารถช่วยลดความเขັมของเนื้อหาลงได้ ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเครียด เกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้น อยากเรียน (นิตยา สุวรรณศรี. 2542 : 12) ผู้เรียนเกิดความต้องการในการเรียนรู้เองโดยไม่ต้องบังคับ ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเข้าใจบทเรียนและทำให้สามารถจดจำบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น (วัลภาภรณ์ คงถาวร. 2539 : 83) ทำให้การสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ โดยเห็นได้จากงานวิจัยของ สงศรี สารินุตร (2541) และ สุทธิพร กัญจนชูมาบุรพ (2545) พบว่า เกมสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการใช้เกมประกอบการสอนที่มี

ต่อความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบความคิดของการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ นิตยา สุวรรณศรี (2542 : 12) เกี่ยวกับการใช้เกมประกอบการสอนว่า เกมสามารถช่วยลดความเขັมของเนื้อหาลงได้ ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเครียด เกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้น อยากรเรียน และเกมยังช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สูงขึ้น โดยเห็นได้จากงานวิจัยของ อูติพร กัญจนขุมานูรพ (2545) พบว่า หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เกมฝึกภาษาแล้วผู้เรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ทางภาษาอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบการสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบการสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยการใช้เกมประกอบการสอนจำนวน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดจะมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียน ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

4. นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยการใช้เกมประกอบการสอนจำนวน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดจะมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียน ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University